

B-a zabrániti chůzi po stezce. Zjistujeť soud, že B. dvířka na žádost obžalovaných otevřel, že obžalovaní proti zahrazení cesty vznesli opětovně námitky a že dne 21. května 1925 překážku na cestě postavenou dokonce násilně odstranili. Z toho plyne, že obžalovaní jakožto příslušníci obce D. N. se udržovali ve výkonu práva chůze po oné stezce (§§y 312, 351 obč. zák.) a nelze za těchto okolností důvodně tvrditi, že Josef B. jako vlastník parcely č. 240 byl v »pokojné držbě« její, to jest v držbě neomezované jinými právy. Naopak jeho držba byla zatěžována držbou služebnosti cesty, příslušníky obce a tudíž i obžalovanými nepřetržitě vykonávané.

Nehledíc k tomu, co uvedeno, slušelo by však i uznati, že obžalovaným přichází k dobru důvod vylučující zlý úmysl podle §u 2 e) tr. zák., totiž omyl, pro který nebylo lze v činu spatřovati zločin. Omyl tento týkal by se předpisů práva civilního, neboť nalézací soud, jak uvedeno, zjistil, že obžalovaní jednali v dobré víře, že mají na chůzi po oné stezce právo a že cesta byla obecně pokládána za veřejnou. Omyl ten rovnal by se omylu skutkovému a nejde tu o neznalost práva trestního, jak za to má nalézací soud. Výrok napadeného rozsudku, jímž vyloučil u obžalovaných tento skutkový omyl, nesrovnává se tudíž se zákonem, a právem uplatňuje tudíž zmateční stížnost i důvod zmatečnosti podle §u 281 čís. 9 b) tr. ř. Již z těchto úvah je zmateční stížnost důvodna, pročez ji bylo vyhověti, napadený rozsudek v odsuzujícím výroku zrušiti a podle §u 288 čís. 3 tr. ř. uznati ihned ve věci samé jak se stalo. Za tohoto stavu věci není zapotřebí, obírat se dalšími výtkami, stížností nad to ještě uplatňovanými.

Čís. 2414.

Zástupce stran z povolání nemůže žádati náhradu za osobní vedení vlastní trestní věci ani jako obžalobce ani jako obžalovaný (§ 381 čís. 4 tr. ř.) Na tom nebylo ničeho změněno šem 16 vlád. nařízení ze dne 3. května 1923, čís. 95 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 15. června 1926, Zm I 180/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením krajského jako odvolacího soudu v Chebu ze dne 8. března 1924, pokud jím obžalovanému byly přisouzeny útraty, hotové výdaje převyšující, byl porušen zákon v ustanoveních §§ů 381, 383 a 390 tr. ř.

Důvody:

Advokát Dr. Lev H. podal u okresního soudu v Nejdku proti advokátu Dru. Aleši G-ovi obžalobu pro urážku na cti. Vrchní zemský soud v Praze odňal tuto trestní věc okresnímu soudu v Nejdku a přikázal ji okresnímu soudu v Karlových Varech z důvodu vhodnosti. Rozsudkem tohoto okresního soudu ze dne 25. října 1923 byl obžalovaný Dr. Aleš G. z obžaloby

podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn. Proti tomuto rozsudku podal a provedl soukromý obžalobce Dr. Leo H. osobně odvolání. Krajský jako odvolací soud v Chebu potvrdil rozsudkem ze dne 19. prosince 1923 sprostující rozsudek okresního soudu v Karlových Varech zamítnuv odvolání soukromého obžalobce a odsoudil ho k náhradě útrat trestního řízení. Na to vyměřil okresní soud v Karlových Varech usnesením ze dne 27. února 1924 k žádosti obžalovaného Dra. Aleše G-a útraty obžalovaného 51 Kč 90 h, odůvodňuje toto usnesení tím, že obžalovanému bylo přisouditi na útratách pouze skutečné výlohy, jelikož nemá nároku na přiznání dalších útrat, jelikož trestní řád mluví v Šu 393 poslední odstavec pouze o náhradě útrat vzešlých zastoupením. O takovémto zastupování v naznačeném smyslu nelze však prý tu mluvit, jelikož obžalovaný Dr. G. vedl svou věc sám. Do tohoto usnesení stěžoval si obžalovaný Dr. A. G., opíraje se zejména o § 16 vládního nařízení ze dne 3. května 1923, čís. 95 sb. z. a n. Rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu v Chebu ze dne 8. března 1924 bylo stížnosti obžalovaného Dra. Aleše G-a vyhověno, napadené usnesení změněno a útraty Dra. Alexandra G-a zvýšeny na 246 Kč 40 h, stížnost soukromého obžalobce Dra. Leona H-e, který si stěžoval do onoho usnesení okresního soudu v Karlových Varech proto, že prý obžalovanému, který se sám zastupuje, není nahraditi ani skutečné výlohy, byla zamítnuta.

Tímto rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu v Chebu ze dne 8. března 1924 byl porušen zákon v ustanoveních §§ 381, 383 a 390 tr. ř. Podle Šu 390 tr. ř. jest soukromý obžalobce povinen nahraditi obviněnému všechny útraty vzešlé jeho zakročením. K těmto útratám náležejí podle Šu 381 čís. 4 tr. ř. platy obhájcům a jiným zástupcům stran, nikoli však náhrada za vlastní práce a za čas vynaložený soukromým obžalobcem. Podle Šu 383 odst. třetí tr. ř. nemá soukromý obžalobce práva žádati svědecké. Výnosem ministerstva spravedlnosti z 11. dubna 1891, čís. 6558 bylo proto vysloveno, že soukromému obžalobci, který svou věc sám vede, nepřísluší náhrada útrat zastoupení. Z toho plyne, že zástupce stran z povolání nemůže jako soukromý obžalobce žádati náhradu za osobní vedení vlastní trestní věci. Co platí o soukromém obžalobci, má platnost též pro obviněného, neboť jedna strana nemůže býti postavena výhodněji než druhá tak, by soukromý obžalobce byl přidržen k náhradě útrat sprostěnému obžalovanému, kdežto obžalovaný, jenž byl odsouzen, by takové povinnosti neměl. Stanoví-li § 16 vládního nařízení z 3. května 1923, čís. 95 sb. z. a n., kterým se určují sazby pro výkony advokátů a jejich kancelářů, že advokát má ve vlastní věci proti odpůrci nárok na náhradu stejných poplatků jako advokát zmocněný, nebyla tím změněna ona zákonná ustanovení, neboť zákon z 18. února 1921, čís. 78 sb. z. a n., opravňující ministra spravedlnosti ku vydání sazeb, jež oním nařízením a před tím stejnými v podstatě nařízeními ze dne 30. března 1921, čís. 142 sb. z. a n. a ze dne 2. září 1919, čís. 498 sb. z. a n. byly uveřejněny, nikterak nedoplňuje ustanovení Šu 381 čís. 4 tr. ř., nýbrž onoho Šu 16 užití lze jen tam, kde nárok advokátů na poplatky je nepochybným, nikoli však v případech, kde podle zákona nárok na náhradu vůbec není. V onom smyslu uznal nejvyšší soud již opětovně zejména v rozhodnutích čís. 35, 256, 468 sb. n. s. a čís. 32 sb.

m. spr. Bylo proto k návrhu generální prokuratury podle §§ů 33 a 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 2415.

Soukromým účastníkem (§ 47 tr. ř. může být jen ten, kdo byl poškozen hmotně; nestačí pouhá ideální škoda ani možnost budoucí hmotné škody.

(Rozh. ze dne 15. června 1926, Zm I 270/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením vrchního zemského soudu v Praze ze dne 22. prosince 1925, jímž přiznán byl Jindřichu K-ovi jakožto soukromému účastníku nárok na náhradu útrat jeho právního zastoupení v trestní věci krajského soudu v Liberci proti Růženě J-ové a spol. pro zločin podvodu podle §§ů 197 a 199 tr. zák. byl porušen zákon v ustanoveních §§ů 47 a 393 tr. ř. a usnesení to, jako i usnesení krajského soudu v Liberci ze dne 31. prosince 1925, jímž útraty ty byly upraveny, se zrušují.

Důvody:

Jindřich K. podal dne 15. října 1924 na Františka W-e u okresního soudu v Liberci obžalobu pro přestupek proti bezpečnosti cti. K návrhu obžalovaného bylo slyšeno několik svědků, jejichž výpověď zdála se být křivou. Byly proto spisy odstoupeny státnímu zastupitelství, jež na svědky podalo obžalobu pro zločin podvodu podle §§ů 197 a 199 a) tr. zák. a byli tito rozsudkem krajského soudu v Liberci ze dne 2. prosince 1925 uznáni vinnými ve smyslu obžaloby. Jindřich K. učinil v této trestní věci za přípravného vyhledávání návrh na slyšení svědků. Při hlavním přelíčení ohlásil se zástupce Jindřicha K-a jako soukromý účastník a udal, že své nároky bude účtovat ku konci hlavního přelíčení. Tu pak připojil se k návrhu veřejného obžalobce na odsouzení obžalovaných ve smyslu obžaloby a navrhl, by obžalovaní odsouzení byli k náhradě útrat jeho právního zastoupení. K otázce předsedově udal právní zástupce Jindřicha K-a, že tento má na výsledku této trestní věci »ideální zájem.« Nalézací soud odmítl podle §u 393 tr. ř. v onom rozsudku soukromého účastníka Jindřicha K-a s jeho nároky na náhradu útrat jeho právního zastoupení při hlavním přelíčení. K odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl soud, že za soukromého účastníka může být považován pouze ten, kdo, poškozen býv trestným činem, utrpěl poškození hmotné. Jindřich K. neuplatňoval však v této trestní věci škody hmotné, nýbrž škodu ideální. Ve stížnosti proti tomuto rozhodnutí uplatňoval Jindřich K., že má na věci také zájem hmotný, poněvadž v případě, že by byli obžalovaní z obžaloby pro křivé svědectví sprostěni, stal by se pochybným i výsledek obžaloby pro urážku na cti a poněvadž v případě sprostění obžalovaného Františka W-e z obžaloby pro urážku na cti musil by Jindřich K. jako soukromý obžalobce nésti značné útraty trestního řízení a ze-